

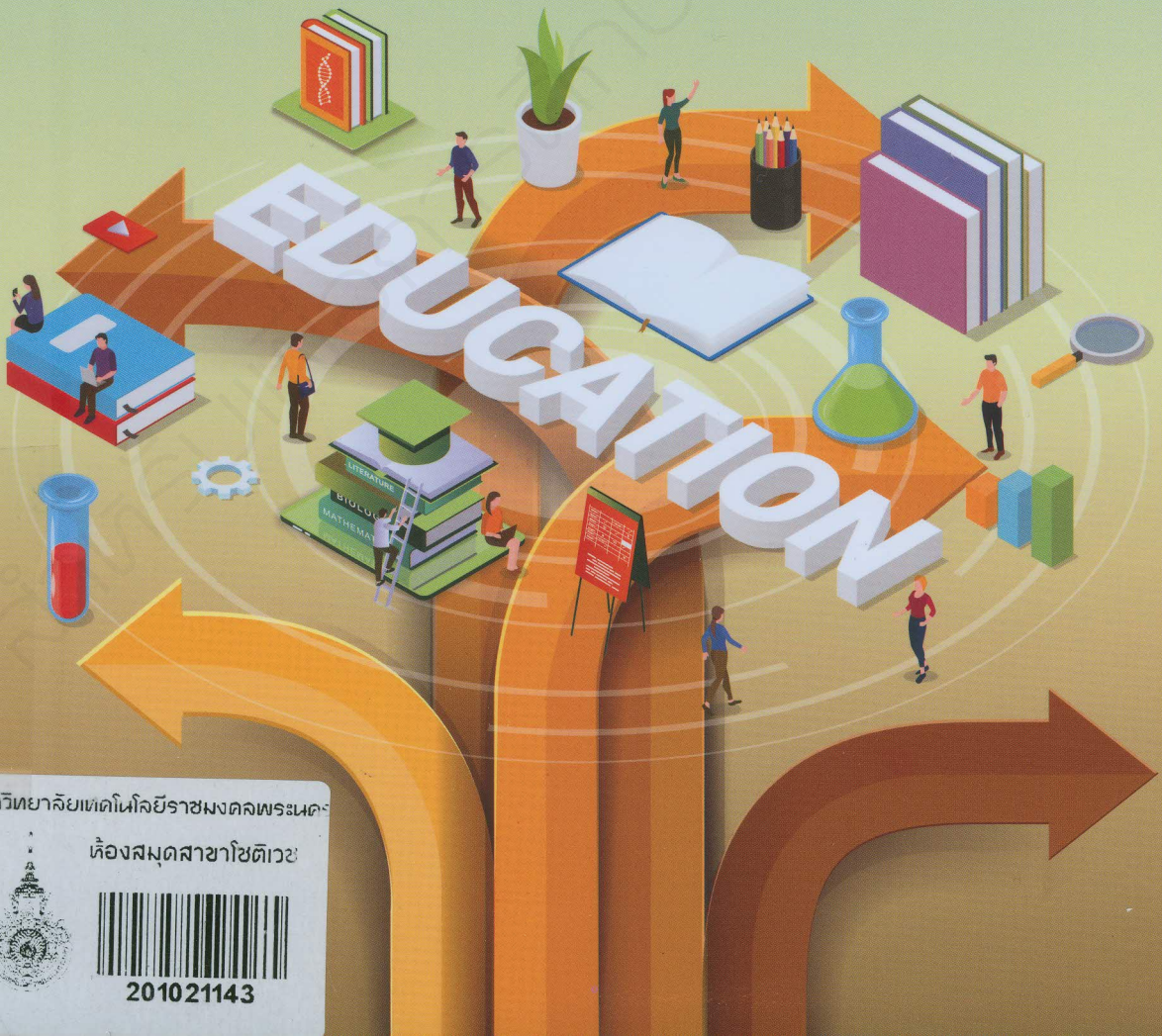

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House

การพัฒนา หลักสูตร

จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

วารินทร์ แก้วอุไร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดสาขาโชติเวช

201021143

คำนำ

หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแก่นสำคัญในการวางแผนทางการจัดการศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้าง เจตคติ ตลอดทั้งการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ คุณภาพของพลเมืองจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้ผ่านการศึกษามีคุณสมบัติอย่างไร

การพัฒนาหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องรู้ถึงปัญหา สภาพของปัญหา ก่อนแล้วจึงระดมความคิดในการแก้ไขปัญหา หลักสูตรที่ดีต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายเพื่อให้หลักสูตรที่ผ่านการพัฒนานั้นมีคุณภาพ ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง เพราะจะบอกถึงความมุ่งหวังว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถในลักษณะใดรวมทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้รวมทั้งการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน นักพัฒนาหลักสูตรจึงต้องพิจารณากำหนดจุดประสงค์อย่างรอบคอบ กำหนดอย่างชัดเจนและเหมาะสมสอดคล้องกับปรัชญาและค่านิยมของสังคม สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมและผู้เรียน ตลอดจนมีความสมดุลระหว่างความรู้และทักษะหรือระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ

หนังสือ การพัฒนาหลักสูตร : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ รวบรวมและเรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ นิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งครูอาจารย์ ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าทั่วไป ได้ใช้ในการศึกษาอ้างอิง การเขียนหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนได้รวบรวมและเรียบเรียงจากการศึกษา เอกสาร งานวิจัย ตำราต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์จากการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และหลักสูตรที่ไม่ใช่ระดับปริญญา

ผู้เขียนขอกราบขอบคุณนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ผู้เขียนได้อ้างอิงหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย บทความต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในบรรณานุกรมท้ายเล่ม ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการกลั่นกรองหนังสือ การพัฒนาหลักสูตร ขึ้นมาจะทำให้เกิดแนวคิดแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษ

วารินทร์ แก้วอุไร

สารบัญ

บทที่ 1	หลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร	1
	มโนทัศน์สำคัญ	2
	ลักษณะทั่วไปของการศึกษา	4
	ความหมายของการศึกษา	7
	ความสำคัญของการศึกษา	8
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	13
	หลักการจัดการศึกษา	24
	ความหมายของหลักสูตร	25
	ความสำคัญของหลักสูตร	28
	คุณสมบัติของหลักสูตร	30
	องค์ประกอบของหลักสูตร	31
	ลักษณะของหลักสูตรที่ดี	36
	ความหมายของการสอน	38
	องค์ประกอบของการสอน	40
	ลักษณะการสอนที่ดี	42
	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา หลักสูตร และการสอน	45
	บทสรุป	47
	คำถามท้ายบท	48
บทที่ 2	การวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาและหลักสูตร	49
	มโนทัศน์สำคัญ	50
	ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	53
	พื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร	55

พื้นฐานด้านปรัชญา.....	55
พื้นฐานด้านจิตวิทยา.....	66
พื้นฐานด้านสังคมวิทยา.....	70
พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	74
พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาความรู้.....	77
พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.....	78
ปัจจัยในการพัฒนาหลักสูตร.....	89
บทสรุป.....	105
คำถามท้ายบท.....	106
บทที่ 3 การจัดทำหลักสูตร.....	107
มโนทัศน์สำคัญ.....	108
ระดับของหลักสูตร.....	109
รูปแบบของหลักสูตร.....	119
ทฤษฎี หลักการ และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร.....	127
การวางแผนหลักสูตร.....	138
การออกแบบหลักสูตร.....	141
กระบวนการขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตร.....	163
บทสรุป.....	193
คำถามท้ายบท.....	194
บทที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้.....	195
มโนทัศน์สำคัญ.....	196
ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้.....	197
หลักการสำคัญเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้.....	198
ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้.....	206
การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน.....	218

ปัจจัยที่ช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จ	261
บทสรุป	262
คำถามท้ายบท	264

บทที่ 5 การพัฒนาหลักสูตร.....265

มโนทัศน์สำคัญ	266
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	267
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	268
หลักการสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร.....	271
บทสรุป	281
คำถามท้ายบท	283

บทที่ 6 การประเมินหลักสูตรและการนำผลประเมินไปใช้ในการ

พัฒนาหลักสูตร.....285

มโนทัศน์สำคัญ	286
ความหมายของการประเมินหลักสูตร	287
จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร	288
กระบวนการประเมินหลักสูตร	291
ลักษณะของการประเมินหลักสูตร	295
รูปแบบของการประเมินหลักสูตร	297
เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการประเมินหลักสูตร	327
กรณีตัวอย่างการประเมินหลักสูตร	329
บทสรุป	337
คำถามท้ายบท	340

บรรณานุกรม

ดัชนี.....354

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ๋นใจ, วาริรัตน์ แก้วอุไร, ปกรณ์ ประจันบาน, ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2558). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความเป็นพลเมือง สำหรับเยาวชนไทยด้าน ความรับผิดชอบ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(4), 40-51.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2554). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- กษมา วรวรรณ ณ อุษยา. (2552). *ออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ สรุปลความ จากหนังสือ Understanding by Design โดย Grant Wiggins and Jay McTighe*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2543). *รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- เกรียงไกร พลเสนธิ. (2559). *การพัฒนารูปแบบคลาวด์เลิร์นนิ่งแบบสะสมด้วยเทคโนโลยีความ เป็นจริงเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- คุรุสภา. (2550). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2550*. สืบค้น 15 มกราคม 2563, จาก <http://site.ksp.or.th/about.php?site=testingeva&SiteMenuID=35>
- จักรกฤษณ์ จันทะคุณ. (2556). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสำนึกในการเตรียมความพร้อม รับมือภัยพิบัติ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จักรพงษ์ สุวรรณรัตน์. (2553). *องค์ประกอบด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองกับการศึกษา*.

สืบค้น 31 พฤษภาคม 2563, จาก http://www.chon3.go.th/chon3/chon3/Research/chon3_5.ppt.

จันทร์ โกศล, อมรรัตน์ วัฒนาธร, วารรัตน์ แก้วอุไร, และอังคณา อ่อนธานี. (2556).

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการ ความรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ท้องถิ่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(4), 33-44.

จิรภัทร มหาวงศ์ วิทยา จันทร์ศิลา, และทำรงลักษณ์ เอื้อนครินทร์. (2559). การพัฒนารูปแบบ

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(4), 114-127.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ออลีน เพรส.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). *การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: วีพรีนท์.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2542). *รายงานการวิจัยระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากร*

สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

[เอกสารอัดสำเนา]. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ชวลิต ชุกก่าแพง. (2555). *หลักสูตร : การวิจัยและพัฒนา*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2555). *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2555 เรื่อง “ฝ่าวิกฤต*

อุดมศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

(องค์การมหาชน).

ชาติรี เกิดธรรม. (2545). *เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชาติชาย ม่วงปฐม. (2557). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตร*. อุตรธานี:

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

ณัชฌิชา โพธิ์ใจ, และวารรัตน์ แก้วอุไร. (2562). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะ

ด้านความรับผิดชอบตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลิกโคเนา สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(3), 61-76.

- นิภา นิธยาน. (2530). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ: จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (2526). การนิเทศการสอนในระดับมัธยมศึกษา. ใน *เอกสารประกอบการสอน วิชาพฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 10* (น. 240). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริน.
- ประกาศิต อานุกาพแสนยาก. (2548). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ประดิษฐ์ พรหมเสนา. (2523). *การนำวิธีสอนในสมัยพุทธกาลมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2546). วิถีมุขยี่ในศตวรรษที่ 21 สู่ภพภูมิใหม่แห่งการพัฒนา. *วารสารหมออนามัย*, 12(4), 7-21.
- ประเวศ วะสี. (2557). *อภิวัดณ์การเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มาตา.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ. ใน *โครงการพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [เอกสารอัดสำเนา]. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรีชา วิหกโต. (2533). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการเรียนรู้: กระบวนการทักษะการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โครงการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- เป็รื่อง กุฎ. (2526). *เทคนิคการจัดนิทรรศการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวิริยาส์น.
- ผกามาศ บุญเฟือก, วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนาร, และปกรณ์ ประจันบาน. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาโรงเรียนศึกษา เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนด้วย กระบวนการวิจัยผสมผสาน : กรณีศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(1), 98-107.

- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2557). *การศึกษาเป็นปัจจัยที่ 5*. สืบค้น 31 พฤษภาคม 2563, จาก <http://it.kmutnb.ac.th/thai/readnews.asp?id=501>.
- พรพิมล พรพิรชนม์. (2551). *การจัดกระบวนการเรียนรู้*. สงขลา: เหมการพิมพ์สงขลา
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2538). *วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พีโลลักษณ์ หงส์มาลา. (2551). *การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง เศษส่วนและทศนิยมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2542). *ความรู้คู่คุณธรรม : รวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และ การศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2546). *องค์ประกอบของการเรียนการสอน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการ สอนภาษาไทย หน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภิญญาปวีร์ แสงกล้า, กิจติ รอดเทศ, และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2561). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรขาคณิตนำรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหา ทางคณิตศาสตร์และเจตคติต่อคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(1), 126-138.*
- มนสิข สิทิสุมบูรณ์. (2561). *ศาสตร์หลักสูตร*. พิษณุโลก: โกลบอลปริ้นท์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2536). *ประมวลสาระชุดวิชา: การนิเทศการสอนในระดับ ประถมศึกษา หน่วยที่ 4-7*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2545). *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการ เรียนการสอน หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รักษพล ธนานวงค์. (2556). *สื่อเสริมการเรียนรู้โลกเสมือนผสมโลกจริง (Augmented Reality) ชุดการจมนและการลอย. นิตยสาร สสวท., 41(181), 28-31.*
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *ปรัชญาวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (30 มีนาคม 2563). *ราชกิจจานุเบกษา*. 137(ตอนพิเศษ 109 ง). น. 10-13.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). *รูปแบบกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2549). *เอกสารคำสอน วิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอน* [เอกสารอัดสำเนา]. พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนาธร, กาญจนา เกียรติมนตรีรัตน์, นิตยา สุวรรณศรี, และพิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาชีวเคมี กลุ่มมหาวิทยาลัยภาคเหนือ. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(17), 13-30.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). *การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ธเนศการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *กระบวนการทัศนใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนการทัศนใหม่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิเชียร อ่างโสดติสกุล. (2560). ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้ : ทฤษฎีหลักสูตรที่ต้องเร่งสร้าง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(4), 343-355.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2556). *การออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีออกเมนต์ดีเรียลลิตี้ Augmented Reality*. เพชรบูรณ์: จุลติศการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สงัด อุทรานันท์. (2537). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2550). *การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบ สืบเสาะหาความรู้ รูปแบบ 5Es* [ชุดซีดีรวมประกอบหนังสือ]. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ ศรีสกุล. (2539). *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.

สายไหม โพธิ์ศิริ, และฐานันท์ ธรรมเมธา. (2554). *การศึกษาลักษณะภูมิทัศน์ทางการเรียนและ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้ชุดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือวิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 3 ประชาโยนดี*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สาโรช บัวศรี. (2515). *มาตรฐานบางประการสำหรับการสร้างครูที่ดี*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

สาโรช บัวศรี. (2549). *การศึกษาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: กริดส์ ดีไซน์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*.

กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สภาวิชาการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2550- 2552*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579* (พิมพ์ ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). *กรอบแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.
- สุนีย์ ภูภักดิ์. (2545). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตรยุคปฏิรูปการศึกษาไทย*. เชียงใหม่: ดวงกลมสมัย.
- สุพรรณพงศ์ วงษ์ศรีเพ็ญ, และณัฐวี อุตกฤษฎ์. (2555). *การประยุกต์ใช้เทคนิคความเป็นจริงเสมือนเพื่อใช้ในการสอนเรื่องพยัญชนะภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2530). *การสอนโดยสร้างครีธาและโยนิโสมนสิการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้งเฮาส์.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2535). *สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2543). *การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์การพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ. (2550). *19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ. (2551). *20 วิธีการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช และคณะ. (2531). *เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อำนาจ ชิดทอง. (2555). *เทคนิคความเป็นจริงเสริมเพื่อผลิตสื่อการสอน สำหรับโครงสร้างต้นไม้ (Ethesis)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุมาภรณ์ ตุงตระกูล. (2553). *การพัฒนาบุคลากรในการผลิตสื่อบทเรียนสำเร็จรูปโรงเรียนพญารามวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- Anderson, L.W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Raths, J., & Wittrock, M. C. (Eds.). (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing*. [Abridged Edition.] New York: Longman.
- Armstrong, Alfred R. (1989). *Curriculum Development*. New York: Harcourt Brace.
- Beachamp, G. A. (1968). *Curriculum Theory* (2nd Ed.). Illinois: F.E. Peacock Publishers.
- Beauchamp George A. (1975). *A Curriculum Theory* (3rd ed.). Willamette Illinois: The Kagg Press.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGrawhill Book Co.
- Brady, L. (1992). *Curriculum Development*. Victoria: Prentice Hall.
- Capraro et al. (2013). *STEM Project-based learning*. Texas: Sense publisher.
- Carin, A. (1997). *Teaching Modern Science* (7th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- David Pratt. (1980). *Curriculum Design and Development*. New York: Harcourt Brace.
- Elliot W. Eisner. (2002). *The Educational Imagination* (3rd ed.). Columbus, OH: Merrill.
- Fensham, P. J., & Kass, H. (1988). Inconsistent or discrepant events in science instruction. *Studies in Science Education*, 15(1), 1-16.
- Finley, et al. (1992). Science-Technology-Society. *Science Education*, 76, 270-272.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed.). New York: McGraw Hill.
- Gunstone, R. F., & White, R. T. (1981). Understanding of gravity. *Science Education*, 65(3), 291-299.
- Hammond, R.L. (1973). *Educational Evaluation : Theory and Practice*. Belmont: Wadsworth.
- Hass, Glen. (1980). *Curriculum leadership: readings for developing quality educational programs*. Boston: Allyn & Bacon.

- Hilario, S. J. (2015). The use of Predict-Observe-Explain-Explore (POEE) as a new teaching Strategy in General Chemistry-Laboratory. *International Journal of Education and Research*, 3(2), 37-48.
- Holbrook, J.B. (1992). *Science Education in Hong Kong: Achievements and determinants*. Hong Kong: Faculty of education, University of Hong Kong.
- Huff, J., & Duncan, R. B. (1972). Characteristics of organizational environments and perceived environmental uncertainty. *Administrative Science Quarterly*, 17(3), 235-249.
- James W. Altschuld. (2010). *Education Evaluation: Theory and Practice*. Ohio: Charles and Joans.
- Jones, K. (1982). *Simulations in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Klopper, E., & Squire, K. (2008). Environmental detectives the development of an augmented reality platform for environmental simulations. *Educational Technology Research and Development*, 56(2), 203-228.
- Koker, M. (2011). *SEUPUP and the 5-E Learning Cycle*. USA: California.
- Lavatelli, et. al. (1972). *Readings in child behavior and development*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Lewis, & Meil. (1972). *Fundamental Curriculum Decisions*. Alexandria, VA: ASCD.
- Loudon, david L., & Della Bitta. (1993). *Consumer behavior*. New York: McGraw-Hill.
- Lunenburg, Fred C., & Allan C. Ornstein. (2000). *Education Administration: Concepts and Practices* (3rd ed.). Belmont, CA: Wadsworth Thomson Learning
- MAGMA. (n.d.). Retrieved June 12, 2562, from <https://miautomobility.org/members/to-learn-about-MAGMA-member-benefits>

- Maslow, Abraham H. (1971). *Motivation [Psychology] Personality* (2nd ed.). New York: Harper & Row.
- Mc Neil D. John. (1996). *Curriculum : A Comprehensive Introduction* (5th ed.). English: United States of America.
- Moore, K. D. (1992). *Classroom teaching skills* (2nd. ed). New York: McGraw-Hill.
- Moven, John C., & Minor Michael. (1998). *Consumer behavior*. New York: Upper Saddle River, N.J.: Prentice-Hall.
- Murat, A., Gokce, A., & Huseyin, M.P. (2016). Augmented Reality in science laboratories: The effects of augmented reality on university students' laboratory skills and attitudes toward science laboratories. *Computers in Human Behavior*, 57, 334-342.
- Nolet, V., & McLaughlin, M. J. (2000). *Accessing the general curriculum: Including students with disabilities in standards-based reform*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Oliva, P.F. (1992). *Developing the Curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins.
- Oliva, Peter F. (2009). *Developing the Curriculum* (7th ed.). United States: Pearson Education.
- Provus, M. (1973). *Discrepancy Evaluation for Educational Program Improvement and Assessment*. Berkeley: McCutchan.
- Rabia, M.Y. (2016). Educational Magic toys developed with augmented reality technology for early childhood education. *Computer in Human Behavior*, 54, 240-248.
- Rogers, Bill. (1969). *Effective supply teaching: behavior management, classroom discipline and colleague support*. London: Chapman.
- Saylor, J. Galen, & Alexander M. William. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

- Saylor J. Galen, Alexander William M., & Arthur J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning* (4th ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Skilbeck, M. (1984). *School-based Curriculum Development*. London: Harper & Row Publisher.
- Smith, P.L., & T.J. Ragan. (1999). *Instructional Design*. New York: Macmillan Publishing Company.
- Stake, R.E. (1973). *The countenance of education evaluation In Educational Evaluation : Theory and Practice*. Belmont: Wad worth.
- Stufflebeam, D.L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Illinois: Peacock.
- Taba Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Teacherinnovator. (2017). *AR Book กับเด็กปฐมวัย*. Retrieved October 23, 2020, from <http://teacherinnovator.com/?p=3666>
- Treagust, D. F., Mthembu, Z., & Chandrasegaran, A. (2014). Evaluation of the Predict-Observe-Explain Instructional Strategy to Enhance Students' Understanding of Redox Reactions. In Iztok Devetak, & Sasa Aleksij (Ed.), *Glazar Learning with Understanding in the Chemistry Classroom* (pp. 265-286). Germany: Springer.
- Trump, & Miller. (1968). *Curriculum Theory*. New York: Harper.
- Tsai, C.C. (2002). A Science Teacher's Reflections and Knowledge Growth About STS Instruction after Actual Implementation. *Science Education*, 86, 23-25.
- Tyler, W. Ralph. (1950). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.

Tyler, R.W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction* (31st ed.).

Chicago: The University of Chicago Press.

Vasquez, J. A., Comer, M., & Sneider, C. (2013). *STEM Lesson Essentials, Grades 3- 8 Integrating Science, Technology, Engineering, and Mathematics*.

Portsmouth: Heinemann.

Wiles, Jon. (2009). *Leading Curriculum Development*. California: Corwin.

William A. Reid, & Tanner. (1999). *Curriculum Development: Theory into Practice*.

Mahwah, NJ: Erlbaum.

Worthen, & Sanders. (1973). *Education Evaluation: Theory and Practice*. Ohio:

Charles and Joans.

Zais, R.S. (1976). *Curriculum: Principal and foundation*. New York: Harper & Row,

Publisher.

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<https://lib.rmutp.ac.th/catalog/BibItem.aspx?BibID=b00106958>

การพัฒนาหลักสูตร : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ / วารินทร์ แก้วอุไร.

ผู้แต่ง

วารินทร์ แก้วอุไร

พิมพ์ลักษณ์

พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564

รูปเล่ม

355 หน้า : ภาพประกอบ ; 27 ซม

หัวเรื่อง

หลักสูตร(+)

การประเมินหลักสูตร(+)

เลขมาตรฐานสากล

9786164262324

ประจําหนังสือ

ประเภทแหล่งที่มา

 Book

"จำกัดรับเพื่อการศึกษาระดับสูงและอ่านออนไลน์"